

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพผสมผสานกับการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth-Interview) และการทดสอบแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มได้แก่

1.1.1 เพลงไทยสากลยอดนิยม (ระหว่างกรกฎาคม 2548 - มิถุนายน 2549)

1.1.2 ผู้สร้างสรรค์เพลงไทยสากลยอดนิยม

1.1.3 นักศึกษาระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 17,726 คน (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2548)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

1.2.1 เพลงไทยสากลยอดนิยม ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 66 เพลง โดยมีวิธีการคัดเลือกเพลงยอดนิยมจากนิตยสารที่วิบูล ในระหว่างเดือน กรกฎาคม 2548 ถึงมิถุนายน 2549 ดังนี้

- 1) เลือกเพลงยอดนิยมที่ติดอันดับ ของแต่ละสัปดาห์มาศึกษา ซึ่งภายใน 1 เดือนจะมี 4 สัปดาห์ ในรอบ 1 ปี มี 12 เดือน ดังนั้นจะมีสัปดาห์ทั้งหมด $4 \times 12 = 48$ สัปดาห์
- 2) หากคิดคำนวณเพลงยอดนิยมที่ติด 5 อันดับของทุกๆ สัปดาห์ ดังนั้น ในรอบ 1 ปี จะมีเพลงที่จะนำมาศึกษาจำนวนทั้งหมด เท่ากับ $5 \times 48 = 240$ เพลง
- 3) แต่มีเพลงบางเพลงที่ติดอันดับเพลงยอดนิยม ภายใน 5 อันดับแรกซ้ำๆ กันในบางสัปดาห์ จะถือว่าบทเพลงนั้น ๆ นับเป็นบทเพลงเดียว และบางสัปดาห์ไม่มีการโหวตให้คะแนนเพลงยอดนิยม ในระหว่างสัปดาห์ของช่วงเวลาดังต่อไปนี้

วันที่ 29 – 5 ม.ค. 2549 ประจำวันที่ 16 – 22 ธ.ค. 2548

วันที่ 6 – 12 ม.ค. 2549 ประจำวันที่ 23 – 29 ธ.ค. 2548

วันที่ 13 – 19 ม.ค. 2549 ประจำวันที่ 30 – 5 ม.ค. 2549

วันที่ 3 – 9 ก.พ. 2549 ประจำวันที่ 20 – 26 ม.ค. 2549

วันที่ 10 – 16 ก.พ. 2549 ประจำวันที่ 27- 2 ก.พ. 2549

จากข้อมูลเบื้องต้นจะเห็นว่าขาดหายไป 5 สัปดาห์ ดังนั้นจึงทำให้บทเพลงไทยสากล
ยอดนิยมที่ผู้วิจัยจะนำมาศึกษาเหลือ เท่ากับ 66 เพลง ซึ่งแสดงในตาราง 3.1 ข้างล่างนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงเพลงไทยสากลยอดนิยมที่ได้คัดเลือกมาศึกษาจำนวน 66 เพลง

(เรียงตามลำดับเวลาที่ได้รับความนิยม แต่ไม่ได้เรียงลำดับคะแนนมากหรือน้อย)

ลำดับ ที่	ผลงานเพลง (ก.ค. 48 ถึง ม.ย.49)	ลำดับ ที่	ผลงานเพลง (ก.ค. 48 ถึง ม.ย.49)	ลำดับ ที่	ผลงานเพลง (ก.ค. 48 ถึง ม.ย.49)
1	ความรักทำให้คนตาบอด	23	รักแท้ดูแลไม่ได้	45	หรือแค่ซ้ำซ้ำ
2	สวณเกิน	24	ใจร้าย	46	รักแท้มีแค่ครั้งเดียว
3	เธอคือดวงใจของฉัน	25	ช่างไม่รู้	47	อยู่ห่าง ๆ อย่างห่าง ๆ
4	ที่ที่เรารักกัน	26	คนเจ้าน้ำตา	48	ทะเล
5	ตาแดง ๆ	27	คำว่าเรา	49	ขอบคุณที่รักกัน
6	คนที่ถูกรัก	28	คนถัดไป	50	คนที่ไม่เข้าตา
7	ขาดความอบอุ่น	29	เมื่อเขาจะมา ฉันจะไป	51	ความหวังดีของมือสาม
8	แฟนมีแฟนต้องมา	30	แฟนเราหลายใจ	52	เปลี่ยนหัวใจ
9	อยากถามก็ตอบ	31	พูดในใจ	53	เรื่องเดียวที่อยู่ในใจ
10	ครึ่งหนึ่งของชีวิต	32	เรื่องธรรมดา	54	ใจหนึ่งก็รัก ใจหนึ่งก็เจ็บ
11	เสียทองเท่าหัว	33	ลา ลา ลา	55	อย่าทำให้ฟ้าผิดหวัง
12	ไอ้ละหนอ....My Love	34	น้ำเต็มแก้ว	56	คน ๆ เดียวกัน
13	ว่างแล้วช่วยโทรกลับ	35	หนุ่มบาว สาวปาน	57	อยากให้อยู่ด้วยไหม
14	ความเชื่อ	36	มายเกิร์ลเฟรน	58	ไม่อยากให้ลำบากใจ
15	สุดท้าย	37	เธอคือส่วนที่ขาด	59	เลิฟ-เลิฟ
16	ไม่จำเป็นต้องดีที่สุด	38	ภาษากาย	60	ไปน่ารักไกล ๆ หน่อย
17	ผู้ชายหนึ่งคนจะอดทนได้ นานแค่ไหน	39	คนเลวที่รักเธอ	61	คนใจง่าย
18	Miss Call	40	I Think I	62	วางมือบนพาน้ำตาก็ไหล
19	ปากดี	41	รักไม่ช่วยอะไร	63	วงกลม
20	ยอม	42	ฟังเสียงหัวใจ	64	ยาภูเขา
21	ไม่แข่งยิ่งแพ้	43	พบเพียงเพื่อผ่าน	65	ความเจ็บปวด
22	รักภาษาอะไร	44	ยิ่งกว่าเสียใจ	66	หยุดไม่ได้....ขาดใจ

1.2.2 ผู้สร้างสรรค์เพลงไทยสากลยอดนิยม ใช้วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 13 คน โดยเลือกผู้สร้างสรรค์เพลงที่มีผลงานเพลงไทยสากลติดอันดับเพลงยอดนิยมในนิตยสารทีวีพูล ได้แก่ นักแต่งเพลงด้านคำร้อง หรือนักแต่งเพลงด้านทำนอง หรือนักเรียบเรียงเสียงประสาน หรือผู้อำนวยการผลิต หรือทีมงานผู้สร้างสรรค์เพลง โดยมีรายชื่อดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3.2 แสดงผู้สร้างสรรค์เพลงไทยสากลยอดนิยมที่ได้เลือกมาศึกษาจำนวน 13 ท่าน ซึ่งมีผลงานเพลงติดอันดับเพลงไทยสากลยอดนิยมของนิตยสารทีวีพูล ดังนี้

ลำดับ ที่	ผู้สร้างสรรค์เพลง	ชื่อเพลงไทยสากลที่ติด อันดับเพลงยอดนิยม	ศิลปิน
1	คำร้อง/ทำนอง ปฏิวเร อุษัยเฉลิม	รักแท้ดูแลไม่ได้ ปากดี	โปเตโต้
2	คำร้อง เผ่าพันธุ์ อมตะ(ผาเรือง ยั่งยืน)	เมื่อเขาจะมา ฉันจะไป	เอ็นโดรฟิน
3	คำร้อง วรชยา พรหมสถิต	รักไม่ช่วยอะไร	นัท มีเรีย
4	Executive Producer ชุมพล สุปัญญา	อัลบั้มคนเจ้าน้ำตา และรักไม่ช่วยอะไร	นิว&จิว นัท มีเรีย
5	คำร้อง/ทำนอง กมลศักดิ์ สุนทนนท์	ยิ่งกว่าเสียใจ	พันธ์
6	คำร้อง สันติ สามัคคีประชาชน(นิตยพงษ์ ห่อนาค)	สุดท้าย หรือแค่ซ้ำซ้ำ	พิชเมกเกอร์ เป็ก ผลิตโชค
7	คำร้อง อาทิตย์ สาระจูทะ	อยากให้อยู่ด้วยไหม	อัลนี่-วสันต์
8	คำร้อง/ทำนอง ปิติ ลิ้มเจริญ	เปลืองหัวใจ	พันธ์
9	ทีมงานผู้สร้างสรรค์เพลง แมนลักษณ์ ทุมกานนท์	อัลบั้มคนเจ้าน้ำตา	นิว&จิว
10	คำร้อง/ทำนอง อภิสิทธิ์ พงษ์ชัยศิริกุล	ไม่จำเป็นต้องดีที่สุด	แบล็คเฮด
11	คำร้อง วิวัฒน์ ฉัตรธีรภาพ	วงกลม	บัวชมพูฟอร์ด
12	คำร้องจักรวาล แสงวงผล	มายเกริส์เฟรน	มอส
13	ทำนอง/เรียบเรียง โสภณินท์ ไชยลังการณ	คนเจ้าน้ำตา	นิว&จิว

1.2.3 นักศึกษาระดับปริญญาตรี จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ใช้วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรทั้งหมด 17,726 คน (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2548) แล้วจึงนำมาคำนวณด้วยสูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ได้จำนวน 394 คน

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ N = จำนวนประชากร

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

e = ระดับความคลาดเคลื่อนที่กำหนดให้

$$n = \frac{25,360}{1 + 25,360 (0.05)^2} = 393.78 \text{ คน}$$

จากการคำนวณหากลุ่มตัวอย่างข้างต้น ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 394 คน ส่วนในการสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยใช้เพศและสาขาวิชาที่ศึกษาเป็นเกณฑ์ โดยเกณฑ์เกี่ยวกับสาขาวิชาที่ศึกษา แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ประกอบด้วย 6 คณะ คือ คณะแพทยศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์ เภสัชศาสตร์ เทคนิคการแพทย์ พยาบาลศาสตร์ สัตวแพทยศาสตร์ รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 131 คน

2) สาขาสังคมศาสตร์ - มนุษยศาสตร์ ประกอบด้วย 9 คณะ คือ คณะสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ บริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ สื่อสารมวลชน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 131 ชุด

3) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประกอบด้วย 5 คณะ คือ คณะวิทยาศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ อุตสาหกรรมศาสตร์ รวมจำนวน กลุ่มตัวอย่าง 132 ชุด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือหลักในการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ชนิด ประกอบด้วยเครื่องมือดังต่อไปนี้

ชนิดที่ 1 แบบวิเคราะห์เนื้อหาคำร้อง/ดนตรี

ชนิดที่ 2 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก

ชนิดที่ 3 แบบสอบถาม

ชนิดที่ 1 แบบวิเคราะห์เนื้อหาคำร้องและดนตรี มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์การสื่อความหมายเพลงไทยสากล แบ่งออกเป็น 2 ข้อดังนี้

1.1 การวิเคราะห์ความหมายด้านคำร้อง มีสาระความหมาย 7 ข้อดังนี้

1.1.1 ความรักของหนุ่มสาว ซึ่งได้แก่

- 1) ต้องการความรักความผูกพัน ต้องการรักที่หายไป อยากถูกรัก
- 2) ความห่วงใยดูแลคนรัก ทดสอบรัก หึงหวง
- 3) ความรักในแง่บวกหรือกลางๆ เช่น รอรัก แอบรัก บอกรัก หยอกล้อ
- 4) ความรักที่ผิดหวัง เช่น ออกหัก ตัดพ้อต่อว่า ใจรัก รักเพื่อเลือก

1.1.2 ให้กำลังใจ ปลอบใจ

1.1.3 ให้แง่คิดจิตสำนึกที่ดีงาม และสร้างสรรค์สังคม

1.1.4 การใช้โทรศัพท์

1.1.5 คติคนชนบท วัฒนธรรมประเพณีไทย

1.1.6 สะท้อนชีวิตคนในสังคมและความร่วมสมัย

1.1.7 อื่นๆ เช่น การเปรียบเทียบ การสื่อเจตนาทางเพศ

1.2 การวิเคราะห์ความหมายด้านดนตรี

1.2.1 ความยาวของเพลง(วัดเป็นนาที)

1.2.2 อัตราจังหวะของเพลง

1.2.3 คีย์หลักของเพลง ได้แก่ คีย์เมเจอร์ (Major) คีย์ไมเนอร์ (Minor)

1.2.4 แนวเพลง แก่ เพลงป๊อป ป๊อปรีดค แจ๊ซ คลาสสิก ลูกทุ่ง เป็นต้น

1.2.5 ความเร็วของเพลง

2. การวิเคราะห์การผสมผสานทางวัฒนธรรมของเพลงไทยสากลยอดนิยม แบ่งออกเป็น 2 ข้อดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ลักษณะการใช้ภาษาในเพลง ประกอบด้วย

2.1.1 ระดับภาษา

- 1) การใช้ภาษารวมดา ภาษาพูด
- 2) การใช้ภาษากวี

2.1.2 การใช้ภาษาในเพลง

- 1) ใช้ภาษาไทยอย่างเดียว
- 2) ใช้ภาษาผสม
 - (1) ใช้ภาษาไทยผสมกับภาษาอังกฤษ
 - (2) ใช้ภาษาไทยผสมกับภาษาอื่นๆ เช่น ภาษาจีน เกาหลี ญี่ปุ่น ภาษาถิ่นไทย ภาษาอังกฤษ(กรณีที่ผสมกันมากกว่า 3 ภาษาขึ้นไป)
- 3) คำสัมผัสของคำร้อง

2.2 การวิเคราะห์ลักษณะการผสมผสานกันขององค์ประกอบดนตรี

2.2.1 นักร้อง

- 1) นักร้องชาย
- 2) นักร้องหญิง
- 3) นักร้องคู่ ชายและหญิง

2.2.2 รูปแบบการร้อง

- 1) มีนักร้องเสียงประสานประกอบการร้อง
- 2) มีนักร้องนำอย่างเดียว

2.2.3 องค์ประกอบของเสียงดนตรี

- 1) กีตาร์โซโล
- 2) กีตาร์คอร์ด
- 3) เปียโน
- 4) คีย์บอร์ด (ซินเตอร์ไซด์เซอร์)
- 5) เบส
- 6) กลอง

7) เครื่องดนตรีอื่นๆ เช่น วงซิมโฟนีออร์เคสตรา รวเสียง ปี่ชวาไวโอลิน เครื่องเป่า ซาวร์นออฟเฟค

2.2.4 ลักษณะองค์ประกอบโครงสร้างรูปแบบเพลงไทยสากล ได้แก่

- 1) ส่วนนำ
- 2) รูปแบบ(Forms) ของทำนองเพลง
- 3) ดนตรีบรรเลงท่อนกลางเพลง
- 4) ย้อนกลับท่อนสำคัญ
- 5) ส่วนปิดท้าย (Ending)

ชนิดที่ 2 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก

ผู้วิจัยได้สร้างคำถามแบบกึ่งมีโครงสร้างประกอบด้วย 3 ตอนดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานการณ์แวดล้อม ได้แก่ ชื่อโครงการ วันเดือนปี เวลาการสัมภาษณ์ สถานที่ อำเภอ จังหวัด
2. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ ชื่อนามสกุล เพศ อายุ อาชีพ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านดนตรีที่เกี่ยวข้อง
3. เนื้อหาประเด็นที่จะสัมภาษณ์ ประกอบด้วยประเด็น ดังต่อไปนี้
 - 3.1 การสื่อความหมายของเพลงไทยสากลยอดนิยม
 - 3.1.1 ด้านภาษา ความตั้งใจในการเล่าเรื่องราวของเพลงให้ผู้ฟัง ประวัตินำมาของเพลง การใช้ภาษา การเลือกใช้คำร้องที่ผู้ฟังชื่นชอบ
 - 3.1.2 ด้านดนตรี ความรู้สึกด้านทำนอง ด้านการขับร้อง จังหวะ และดนตรีประกอบโดยรวม
 - 3.2 การผสมผสานทางวัฒนธรรมของเพลงไทยสากลยอดนิยม ใน ประเด็นความสอดคล้องกลมกลืนเข้ากับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมไทยในปัจจุบัน
 - 3.2.1 สภาพการณ์ของเพลงไทยสากลยอดนิยม
 - 3.2.2 สาเหตุในการผสมผสานทางวัฒนธรรมของเพลงไทยสากล
 - 3.2.3 ความคิดเห็นต่อยุคปัจจุบันนี้
 - 1) ด้านการสื่อสารทางดนตรีในรอบปีที่ผ่านมา
 - 2) การตลาด
 - 3) จิตวิทยาในการแต่งเพลง

3.2.4 ความคิดเห็นต่อผลดี / ผลเสียของการผสมผสาน

ทางวัฒนธรรมของเพลงไทยสากลที่สื่อไปถึงผู้ฟัง

ชนิดที่ 3 แบบสอบถาม เป็นคำถามแบบปลายปิดและปลายเปิด มี 3 ตอน ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ สาขาวิชาที่เรียน ชั้นปีที่กำลังศึกษาอยู่ รายได้ มีทั้งหมด 6 ข้อ
2. การสื่อความหมายของเพลงไทยสากลยอดนิยม มีจำนวน 14 ข้อ 3 ข้อสุดท้ายจะเป็นคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ชื่อเพลงหรือความหมายของเพลงไทยสากลยอดนิยมที่ประทับใจ ที่ไม่ประทับใจ และข้อเสนอแนะอื่น ๆ
3. การผสมผสานทางวัฒนธรรมของเพลงไทยสากลยอดนิยม (ในระหว่างเดือนกรกฎาคม 2548 - มิถุนายน 2549) มีความสอดคล้องกลมกลืนกับสังคมและวัฒนธรรมไทย มีจำนวน 14 ข้อ ใน 3 ข้อสุดท้ายจะเป็นคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการผสมผสานทางวัฒนธรรมของบทเพลงไทยสากลยอดนิยม (ทั้งด้านดนตรีและภาษาคำร้อง) ที่ประทับใจ และไม่ประทับใจ และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ในส่วนอุปกรณ์อื่น ๆ ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ เทปบันทึกเสียง เอกสารโน้ตเพลง ซีดี อุปกรณ์เครื่องเสียงที่ใช้เปิดฟังเพลงตัวอย่าง รวมทั้งตัวผู้วิจัยเอง

การทดสอบเครื่องมือการวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบเครื่องมือการวิจัยก่อนการเก็บข้อมูล ซึ่งมีอยู่ 2 ลักษณะ ได้แก่ การทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และการทดสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) ดังที่จะเสนอรายละเอียดต่อไปนี้

1. การทดสอบความเที่ยงตรง (Validity)

เมื่อผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือทั้ง 3 ชนิดสำเร็จแล้ว จึงนำไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก เพื่อพิจารณาตรวจสอบหาความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ต่อจากนั้นจึงนำเครื่องมือการวิจัยไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหาและด้านการวิจัย จำนวน 5 ท่าน ได้ตรวจสอบเครื่องมือทั้ง 3 ชนิดว่า มีความตรงตามวัตถุประสงค์และแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยหรือไม่ ต่อจากนั้นผู้วิจัยได้ทำการปรับแก้เครื่องมือการวิจัยตามคำแนะนำทั้ง 3 เครื่องมือ หลังจากนั้นนำเครื่องมือไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาหลักเพื่อตรวจสอบดูอีกครั้ง เสร็จแล้วจึงนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

2. การทดสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability)

หลังจากได้นำเครื่องมือไปทดสอบหาความเที่ยงตรง ก่อนนำไปใช้ในสนามจริง (Pre-test) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักศึกษา ที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับประชากร

กลุ่มตัวอย่าง เพื่อทำการทดสอบความน่าเชื่อถือของคำถามที่วัดทัศนคติ และความคิดเห็น จำนวน 32 ชุด ต่อจากนั้นผู้วิจัยจึงนำผลข้อมูลทั้งหมดมาประเมินค่าหาความน่าเชื่อถือด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นในตอนท้ายที่ 3 เท่ากับ 0.79 ซึ่งถือว่ามีความน่าเชื่อถือได้ จากนั้น จึงนำผลการทดสอบความน่าเชื่อถือและขอคำแนะนำกับอาจารย์ที่ปรึกษาหลักเพื่อปรับปรุงแก้ไขคำถามบางข้อให้มีความถูกต้องมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น แล้วนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคสนามจริง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจาก 3 แหล่ง ดังนี้

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเพลงไทยสากลยอดนิยม โดยการนำบทเพลงกลุ่มตัวอย่างในรูปแบบของ เทป ซีดี หรือคาราโอเกะ มาเปิดฟังแล้วบันทึกโน้ตและคำร้องลงในแบบวิเคราะห์เนื้อหาคำร้องและดนตรี นอกจากนี้ยังมีการเก็บรวบรวมข้อมูลในบางส่วนจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้แก่ หนังสือเพลงไทยสากล เอกสารที่เกี่ยวข้อง นิตยสาร การสืบค้นสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

3.2 การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยการสอบถามความคิดเห็นจากผู้สร้างสรรค์เพลง หรือผู้เกี่ยวข้อง โดยใช้วิธีการที่เจาะจง 13 ท่าน ส่วนขั้นตอนในการสัมภาษณ์ได้ทำดังนี้คือ (1) การเตรียมการก่อนการสัมภาษณ์ ทำจดหมายขอความอนุเคราะห์ผู้ที่ให้สัมภาษณ์ (ผู้สร้างสรรค์หรือนักแต่งเพลง) (2) ดำเนินการสัมภาษณ์ในประเด็นดังกล่าวมาข้างต้น (3) เตรียมเทปสำหรับบันทึกเสียง จดบันทึกข้อมูลที่ได้รับทันทีในขณะที่สัมภาษณ์หรือหลังสัมภาษณ์

3.3 การเก็บข้อมูลจากการทอดแบบสอบถาม จากนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 394 ชุด โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจากสาขาวิชาหลัก ได้แก่ 1) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ 2) สาขาสังคมศาสตร์-มนุษยศาสตร์ 3) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยจะแบ่งการวิเคราะห์ตามลักษณะของเครื่องมือการวิจัย ซึ่งได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหาคำร้อง การวิเคราะห์เนื้อหาดนตรี การวิเคราะห์การสัมภาษณ์เชิงลึก และสุดท้ายการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณลักษณะในแบบสอบถาม

4.1.1 การวิเคราะห์เนื้อหาคำร้อง หน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ คำ (words) สาร (Themes) คุณลักษณะ (Characters) และหน่วยในการระบุจำนวน (Unit of enumeration) ได้แก่ เนื้อที่ (space) ความถี่ (Frequency) โดยใช้วิธีการดังนี้

1) การตีความสรุปสาระสำคัญของแต่ละบทเพลง 1 เพลงต่อหนึ่ง ความหมายหรืออาจมีมากกว่า 1 ความหมายเป็นหน่วยการวิเคราะห์ ดังนั้น 66 เพลงจะมีความหมายเท่ากับ 66 ความหมายหรือมากกว่า 66 ความหมาย

2) การตีความหมายของแต่ละย่อหน้าเพลงเป็นหน่วยในการวิเคราะห์ โดยกำหนดให้แต่ละย่อหน้ามีสาระใจความสำคัญ 1 ประเด็น ซึ่งรวมจำนวนทั้งหมด 315 ย่อหน้า

4.1.2 การวิเคราะห์เนื้อหาดนตรี หลังจากฟังเพลงกลุ่มตัวอย่าง 66 เพลง แล้วนำผลการบันทึกข้อมูลมาวิเคราะห์ โดยการตีความเพลงแต่ละเพลง พิจารณาแยกแยะความหมายขององค์ประกอบดนตรี และลักษณะการผสมผสานทางดนตรีที่สื่อออกมาตามประเด็นที่ได้กำหนดไว้ ใช้การลดทอนข้อมูลและสรุปสิ่งที่ค้นพบในเนื้อหาดนตรี จัดบันทึก/เรียงลำดับ/จัดกลุ่มผลการวิเคราะห์ เสร็จแล้วสรุปผลให้ตรงตามวัตถุประสงค์ ตรวจสอบความถูกต้องของผลการวิเคราะห์อีกครั้ง

4.1.3 การวิเคราะห์การสัมภาษณ์เชิงลึก นำผลข้อมูลการสัมภาษณ์ที่ได้จากผู้สร้างสรรค์เพลงจำนวน 13 ท่าน มาวิเคราะห์แยกแยะจัดหมวดหมู่ตามประเด็นหัวข้อหลักและประเด็นย่อยของการวิจัย โดยสรุปลดทอนข้อมูลให้เหลือแต่ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นที่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ โดยใช้การตีความหมายข้อมูลและตรวจสอบความถูกต้องของการวิเคราะห์ เสร็จแล้วจัดเรียงเนื้อหาสาระตามลำดับความสำคัญตามประเด็นการวิจัย จากนั้นสรุปผลการวิเคราะห์เพื่อนำเสนอผลการวิเคราะห์ต่อไป

4.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณลักษณะในแบบสอบถามปลายเปิด ในส่วนของข้อเสนอนะของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจัดกลุ่มความคิดของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตามลำดับประเด็นของการวิจัย คือความหมายข้อมูล ลดทอนข้อมูล จัดเรียงลำดับกลุ่มความคิด สรุปผลการวิเคราะห์เพื่อนำเสนอผลการวิเคราะห์ต่อไป

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณนี้ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) โดยแสดงจำนวนความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายผลข้อมูลดังต่อไปนี้

4.2.1 ข้อมูลจากแบบวิเคราะห์เนื้อหา คำร้องและดนตรี หลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบวิเคราะห์จนครบแล้ว จึงนำมาวิเคราะห์ทั้งด้านคำร้องและดนตรีด้วยตนเอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ เพื่ออธิบายผลข้อมูลดังนี้

- 1) ข้อมูลของความหมายด้านคำร้องของเพลง ลักษณะการใช้ภาษา
- 2) ข้อมูลของความยาวเพลง (นาที) คีย์หลัก แนวเพลง ความเร็วช้า
- 3) ข้อมูลของนักร้องและเสียงขององค์ประกอบดนตรี
- 4) ข้อมูลของอัตราจังหวะและโครงสร้างรูปแบบเพลงไทยสากล

4.2.2 ข้อมูลจากแบบสอบถาม หลังจากได้ข้อมูลจำนวน 394 ชุดครบแล้วจึงนำไปประมวลผลการวิจัย สำหรับสถิติเชิงพรรณนาที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ เพื่ออธิบายผลข้อมูล ดังนี้

- 1) ลักษณะข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 2) การสื่อความหมายของเพลงไทยสากลยอดนิยม
- 3) การผสมผสานทางวัฒนธรรมของเพลงไทยสากลยอดนิยม
- 4) ความสอดคล้องกลมกลืนกับสังคมและวัฒนธรรมไทยปัจจุบัน